

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.115/2013/97. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. április hó 29., május hó 13., május hó 29. és július hó 10. napjain megtartott tárgyalás alapján meghozta és 2014. július hó 10. napján kihirdette a következő

ítéletet:

A különösen nagy kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2012. december hó 10. napján kelt 24.B.132/2010/169. számú ítéletét

VI.r. vádlott vonatkozásában hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja,

I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r. és VIII.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Az I.r. vádlott terhére rótt vagyon elleni bűncselekményeket bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont) és bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni bűncselekményeit 2 rb. közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont), közokirat-hamisítás büntette kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont), és bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) minősíti.

Halmazati börtönbüntetését 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 (öt) évre súlyosítja.

A II.r. vádlott terhére rótt vagyon elleni bűncselekményeket bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont) és bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni bűncselekményeit 2 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont), bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont), és bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) minősíti.

Halmazati börtönbüntetését 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 (öt) évre súlyosítja.

A III.r. vádlott vagyon elleni cselekményét csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményeit 2 rb. közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont), - melyből 1 rb. cselekmény folytatólagosan elkövetett - minősíti.

A IV.r. vádlott vagyon elleni cselekményét bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményét bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) minősíti.

Az ismeretlen helyen tartózkodó

V.r. vádlott vagyon elleni cselekményeit bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményeit 2 rb. közokirat-hamisítás büntettének - melyből 1 rb. kísérlet, 1 rb. bűnsegédként elkövetett - (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) minősíti.

A VIII.r. vádlott vagyon elleni cselekményét bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményét bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) minősíti.

A vádlottak a velük szemben kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

Az I.r. vádlott, IV.r. és VIII.r. vádlott esetében az előzetes letartóztatás befejező napja 2012. december hó 10. a IV.r. vádlott 2009. május 11. napjától május 14. napjáig, majd helyesen 2011. november hó 22. napjától volt őrizetben, 2011. november hó 23. napjától előzetes letartóztatásban. A lakhelyelhagyási tilalom alatt töltött időre utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r. és a VIII.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Az I.r. vádlott által a 2014. május hó 30. napja óta a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Az I.r. vádlott lakcíme megszűnt, személyi azonosító igazolványának számát és tartózkodási helyét pontosítja.

A III.r. vádlott tartózkodási helyét pontosítja.

A IV.r. vádlott tartózkodási helyét pontosítja.

VIII.r. vádlott vezetéckneve helyesesbíti.

Kötelezi a II.r. vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 65.845,- (hatvanötezer-nyolcszáznegyvenöt) forint, a III.r. vádlottat 48.780,- (negyvennyolcezer-hétszáznyolcvan) forint, a IV.r. vádlottat 48.780,- (negyvennyolcezer-hétszáznyolcvan) forint, az V.r. vádlottat 51.185,- (ötvenegyezer-egyszáznyolcvanöt) forint bűnügyi költség viselésére. Megállapítja, hogy 11.000 (tizenegyezer) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék a 2011. december hó 10. napján kihirdetett 24.B.132/2010/169. számú ítéletével az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (6) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettében, bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, 2 rb. az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettének kísérletében és bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, ezért halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (6) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettében, bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, 2 rb. az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettének kísérletében, bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, ezért őt halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A III.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, valamint 2 rb. az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében állapította meg, ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (6) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében és bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdésének c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, ezért halmazati büntetésül 2 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az ismeretlen helyen tartózkodó V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (6) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, társtettesként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettében, valamint 2 rb. az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, melyből 1 rb. cselekmény bűnsegédként elkövetett, ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A VI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (6) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében, társtettesként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettében, felbujtóként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettében, bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettében, 2 rb. felbujtóként elkövetett az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, 2 rb. az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettében, az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettének kísérletében, ezért halmazati büntetésül 5 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A VII.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében és az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettének kísérletében állapította meg, ezért mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

A VIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett, az 1978. évi IV. tv. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző, az (5) bekezdés a./ pont szerint minősülő csalás bűntettének kísérletében és az 1978. évi IV. tv. 274.§ (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás bűntettének kísérletében, ezért halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Azon vádlottak vonatkozásában, akik előzetes fogvatartásban voltak, beszámítani rendelte az előzetes fogvatartásban töltött időt, kötelezte a vádlottakat a terhükön felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen az ügyész az I.r. vádlott, a II.r. és VI.r. vádlottak terhére a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében, míg az I.r. vádlott és meghatalmazott védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, a II.r. vádlott és kirendelt védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, a III.r. vádlott és kirendelt védője enyhítés, IV.r. vádlott és kirendelt védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, V.r. vádlott kirendelt védője enyhítés, VI.r. vádlott és meghatalmazott védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, VII.r. vádlott és kirendelt védője enyhítés, VIII.r. vádlott és meghatalmazott védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1022/2011/15. számú átiratával az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a vádlottak és védőik fellebbezését alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást felvéve perrendszerű eljárása során ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A bűnügyben releváns bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve a tényállást mérlegelési jogkörében eljárva helyesen állapította meg, mely mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól, így az felülbírálatra alkalmas. Indokolási kötelezettségének is kellő terjedelemben teljesítette, mely megfelel a logika szabályainak. A mérlegelésen alapuló megalapozottan megállapított tényállás megváltoztatására a másodfokú eljárásban nincs törvényes ok, a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma miatt I., II., IV., VI., VIII.r. vádlottak és védőik által bejelentett, a tényállást felmentés érdekében támadó védelmi fellebbezések nem vezethetnek eredményre. A bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és törvényesen minősítette az általuk elkövetett cselekményeket, helyes a részesekénti elkövetések megállapítása is. A büntetés kiszabási körülmények értékelése során a bíróság a vádlottak javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket helyesen tárta fel. Ugyanakkor az I., II., VI.r. vádlottak esetében a kiszabott fő- és mellékbüntetések nem alkalmasak a büntetés céljainak elérésére. A VI.r. vádlott központi szervező szerepét, valamint az I.r. és II.r. vádlottak intellektuális, visszaélő jellegű tevékenységét szembe állítva a hajléktalan vádlottak elsősorban létszükségleteik ellátását kielégítő anyagi ellenszolgáltatás érdekében végzett cselekvőségével, illetve a VII., VIII.r. vádlottak egyszeri jogellenes cselekményével arra a megállapításra kell jutni, hogy az I.r., II.r. és VI.r. vádlottakkal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés súlyosítása szükséges, míg III., IV., V., VII., VIII.r. vádlottak büntetése a büntetési célokat kellően szolgálja. Az I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII.r. vádlottak és védőik által az enyhítést célzó fellebbezések a másodfokú eljárásban nem vezethetnek eredményre. Az elsőfokú ítéletet csupán annyiban kell pontosítani, hogy az ítélet 8. oldal (3) bekezdése nem tartalmazza az egyesítést elrendelő végzés pontos dátumát. Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét nyilvános ülésen eljárva változtassa meg az I., II., VI.r. vádlottakkal szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát emelje fel és azzal arányban álló közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki, egyebekben azt hagyja helyben. Bejelentette, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

Az I.r. vádlott 2013. november hó 27. napján a Fővárosi Ítéltáblára érkeztetett beadványában a törvényes jogkövetkezmények, a hamis vád tudatában nyilatkozatot tett másodfokú bírósági eljárásban történő felhasználásra, amelyben korábbi tárgyalásokon tett valamennyi, illetőleg nyomozati vallomását visszavonta és új tartalmú vallomást tett. Előadta, hogy az eljárás során mentálhigiéniai problémákkal küzdött, elvált, édesapja meghalt, az ügyvédi kamara kizárta. Alkoholt fogyasztott, törzshelyén szükség szerint ezen állapotában jogi munkát is elvégzett, melynek következményeként összefolynak benne a munkák és ügyfelek. Időközben kitisztult, ezért tud új tartalmú vallomást tenni. Vallomása lényege szerint az 1. szerződést tanú1-nek ellenjegyezte, a másodikat tényállásban írtakat VI.r. vádlottnak és tanú 2-nek. A 3., kistarcsai ingatlannal kapcsolatos szerződést VIII.r. vádlott írást alá vele, mert gyengéd szálak fűzték hozzá, hozzáférhetett bélyegzőjéhez is. A II.r. vádlotthoz korábban kizárólag azért kötötte a szerződéseket, mert dolgoztak együtt, segített neki a földhivatalhoz tartozó ügyekben. Indítványozta új orvos-szakértő kirendelését, teljes körű vizsgálatát, tanúk meghallgatását, kérte új igazságügyi orvosegyesület-szakértő kirendelését vagy az eljáró szakértő véleményének kiegészítését, a vérvizsgálat elvégzését vállalta.

A II.r. vádlott fellebbezés indokolásában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt. Előadta, hogy a Pest Megyei Főügyészség NF.6110/2008/30-I. számú vádiratát nem kapta meg, és a tárgyalás során sem vette át, így pontosan nem tudta, mi ellen kell védekeznie. Az iratokból is megállapíthatóan felesége vette át a részére „sk” jelzéssel kézbesített vádiratot, amikor már évek óta nem éltek együtt a címzésen megjelölt címen. Figyelemmel arra, hogy nem ismerhette meg az egyik vádiratot, olyan lényeges eljárási szabálysértés történt, amely az eljárás megismétléséhez kell, hogy vezessen. A védelemhez való joga is formális volt, mert több kirendelt védő látta el jogi képviseletét az elsőfokú eljárásban. Körülbelül egy évet töltött az eljárás alatt más ügyben előzetes letartóztatásban, kirendelt védője egyetlen alkalommal sem kereste fel a büntetés-végrehajtási intézetben. A 2012. november hó 12-i és 14-i tárgyalásokon kirendelt védője helyett annak helyettese járt el, mely tárgyalásokon a védőnek egyetlen kérdése, észrevétele nem volt. A helyettesítő meghatalmazásokat nem látta az iratok tanulmányozása során, azok később sem kerültek becsatolásra. Véleménye szerint ügyvéd1. nem is képviselhette a tárgyaláson, a 2012. július hó 23-i tárgyaláson védelmében tehát védő nem járt el, mely abszolút hatályon kívül helyezést eredményező ok. Ezen eljárási hibákon túl az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, további bizonyítás felvétele szükséges. Az I.r. vádlott vonatkozásában sem a nyomozó hatóság, sem a bíróság nem törekedett a tényállás teljes felderítésére sem személyiségével, betegségével kapcsolatosan, sem pedig ellentétes állításaira vonatkozóan. Álláspontja szerint esetében szükség lett volna további kiegészítő szakvélemény elkészítésére ahhoz, hogy megnyugtató módon lehessen állást foglalni abban a körben, milyen szellemi és fizikai állapotban van és volt a vádbeli cselekmények elkövetésekor. Dr. Barth Ákos szakértő meghallgatása alkalmával elmondta, hogy rendkívül kevés adat állt rendelkezésére, vérvételre lett volna szükség, illetőleg olyan tanúkra, akik életmódjáról tudtak volna nyilatkozni. Ilyen irányú indítvány azonban nem volt sem

az ügyészség, sem a vádlott és védője részéről a tényállás tisztázása érdekében. Az I.r. vádlott állapotát jól jellemezte, hogy tárgyalásokon sem jelent meg, egyszer pedig ittassága miatt kellett előzetes letartóztatásba helyezni, képtelen volt koncentrációra, adekvát válaszadásra. Érdemi vallomást a 2012. május hó 14-i tárgyaláson tett, amikor is azt adta elő, hogy barátja, tanú3. kérte meg arra, hogy a tényállásban írt szerződéseket nézze át, majd ellenjegyezze. Tanú3-at tanúként meg sem kísérelték kihallgatni, pedig a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő 7.B.30.293/2013. számú ügyben érdemi nyilatkozatot tett. I.r. vádlott többféle vallomást tett jelen eljárás során, de más ügyekben is. Nyilatkozatát félretéve más ügyben nyomozás megszüntető határozat született vele szemben, jelen eljárásban is kizárólag I.r. vádlott vallomása alapján került terhelti pozícióba. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság egyáltalán nem vette figyelembe, illetőleg nem indokolta ítéletében, hogy a tényállásban írt egyik szerződés megkötésekor, - amelyről az I.r. vádlott azt állította, hogy ő is jelen volt - 8000 km-re tartózkodott útlevelével igazolhatóan Magyarországtól. Felhívta a figyelmet arra, hogy a Be. szabályai szerint a terhelt beismerő vallomása mellett is meg kell szerezni a vádat alátámasztó egyéb bizonyítékokat. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság elutasította nyelvész-szakértő kirendelésére vonatkozó indítványát, melyet az ítéletben nem indokolt. A szakértői vizsgálatból egyértelműen kiderült volna, amennyiben a bíróság a tényállás alapos felderítésére törekedett volna, hogy a szerződéseket nem ő szerkesztette. Az elsőfokú bíróság egyáltalán nem törekedett a tényállás tisztázására, az felderítetlen maradt, a tényekből helytelen következtetések kerültek levonásra. Sérelmezte azt is, hogy a bíróság bizonyos tényekre vonatkozóan elvetette az I.r. vádlott védekezését, mint ellentmondásos, egyéb adatokkal ellenkező állításokat, azt ugyanakkor elfogadta, hogy kizárólag ő adhatott át részére szerződéseket. Álláspontja szerint a megalapozott tényálláshoz ügyvéd2. tanúkénti kihallgatására is szükség lett volna.

A VI.r. vádlott védője fellebbezés indokolásában kifejtette, hogy az ítélet 1. számú tényállása eljárási szabálysértés révén került megállapításra, ezen túlmenően felderítetlen és megalapozatlan. A bíróság a támadott tényállást a Pest Megyei Főügyészség vádjára alapozta, amelyet sem a vádlott, sem a védő részére az eljárás során nem kézbesítettek. VI.r. vádlott kizárólag a Gödöllői Városi Ügyészség vádirata szerint volt vádolva, ennél fogva a 2011. november hó 30-i és a 2012. január hó 30-i tárgyalásra, amelyeken ezt a vádiratot tárgyalták, idézést sem kaptak, azon nem vettek részt. Az ügyész a 2012. szeptember hó 19-i tárgyalási napon módosította a Pest Megyei Főügyészség vádjának tényállását, melynek nyomán a VI.r. vádlott tekintetében a vádat kiterjesztette. Tekintettel arra, hogy sem a vádlott, sem a védő a vádiratot nem ismerte, annak tárgyalásán nem vehetett részt, nem volt módja a vádlottnak védekezése előterjesztésére. Már az elsőfokú eljárásban sérelmezte, hogy az ügyészség nem jelölte meg VI.r. vádlottra vonatkozó bizonyítékait a vádkiterjesztés során. A bíróság által az ítéletben VI.r. vádlottra vonatkozóan megállapítottak kizárólag hipotézis szintűek.

A védői álláspont szerint a 2. számú ítéleti tényállás sem nyert teljes körű felderítést. A vád nem tárt fel olyan bizonyítékot, amely kétséget kizáróan bizonyítaná azt, hogy

a VI.r. vádlott tudta, hogy a két adásvételi szerződés tartalmilag hamis, azokat nem az eredeti tulajdonos írta alá. Az eredeti tulajdonos személyét nem tárta fel a nyomozás, miként a szerződést tanú2. nevében aláíró személy kilétét sem. Ez a tényállási pont teljes mértékben bizonyítékhiányos.

További lényeges eljárási szabálysértést követett el a bíróság akkor, amikor elutasította a vádlott és meghatalmazott védője indítványát az eljárásban keletkezett lényeges eltérést tartalmazó szakvélemények készítőinek egymás jelenlétében történő meghallgatását illetően. Dr. Fülöp Zoltán és dr. Béla Árpád igazságügyi szakértők által készített elmeorvos-szakértői lelet és vélemény szerint a VI.r. vádlott a vádbeli bűncselekmény elkövetése idején enyhe-közepes mértékben korlátozva volt cselekménye következményeinek felismerésében, valamint börtöntűró képessége is súlyos fokban korlátozott volt. A törvényszék által kirendelt dr. Dombai Gyula és dr. Kovács Ildikó szakértők véleménye mindkét megállapítást kategorikusan cáfolta. Hivatkozott a védő a VI.r. vádlott ellen a Komárom-Esztergom Megyei Bíróságon 9.B.232/2010. számon folyamatban volt ügyben a bíróság által kirendelt igazságügyi orvos-szakértők véleményére, mely eljárás másodfokú szakaszában a Győri Ítéltábla igazságügyi szakértőként rendelte ki dr. Tóth Zsuzsannát és dr. Váradi Juditot, akik 2013. február hó 4. napján kelt szakvéleményükben személyiségzavart véleményeztek, amely nem korlátozta a vádlottat abban, hogy a cselekménye következményeit felismerje és a felismerésnek megfelelően cselekedjék. Ugyanakkor kategorikusan rögzítették, hogy a vádlott szokványos börtönkörülmények között egészségi állapotának jelentős romlása nélkül nem tartható. A Győri Ítéltábla előtt a 2013. április hó 18. napján tartott tárgyaláson sor került dr. Fülöp Zoltán és dr. Béla Árpád, valamint dr. Tóth Zsuzsanna és dr. Váradi Judit szakértők párhuzamos meghallgatására, a szakértők egyetértettek abban, hogy a VI.r. vádlott enyhe fokban korlátozva volt a felismerésben, és abban is, hogy a vádlott börtöntűró képessége súlyos fokban korlátozott. Indítványozta az ügy tárgyalásra tűzését, dr. Fülöp Zoltán, dr. Béla Árpád, dr. Dombai Gyula és dr. Kovács Ildikó szakértők párhuzamos meghallgatását a szakvélemények közötti jelentős ellentmondások feloldása érdekében. Elsődlegesen azonban azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be.375.§ (1) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül, mivel törvényes vád hiányában vádlott és védője törvényes jogaikat nem gyakorolhatták. Csatolta a Győri Ítéltáblán keletkezett orvos-szakértői véleményt.

A VIII.r. vádlott meghatalmazott védője fellebbezés indokolásában a vádlott felmentését indítványozta. A vádlott az elkövetéskori időszakban, előtte, illetve utána is ingatlanközvetítő volt, szerepe nem volt több, mint baráti szívelességből segített hitelképes személyt keresni egy banki ügylethez anyagi juttatás nélkül úgy, hogy a folyamatot nem látta át, ezért tudata sem fogta át, milyen cselekményben vesz részt, a VI.r. vádlott célját nem ismerte. Vallomásait konzekvensen tette meg, kizárólag tanú4. tanúvallomása volt terhelő rá nézve, akit nyilvánvalóan kioktattak a vallomástételét megelőzően. Tanú4. elítélt tanú kapcsolattartója a büntetés-végrehajtási intézetben kimutathatóan a VI.r. vádlott volt. Minderre tekintettel VIII.r. vádlott felmentését, másodlagosan pedig büntetésének enyhítését kérte az

időmúlásra, a részleges beismerő vallomásra, a cselekmény kísérleti szakaszára figyelemmel.

A VII.r. vádlott és védője a fellebbezést visszavonta, vonatkozásában a másodfokú eljárás során az ítélet jogerőre emelkedett.

Az I.r. vádlott írásbeli nyilatkozatára figyelemmel az ügyben bizonyítás felvétele vált szükségessé, az I.r. vádlott kihallgatása céljából az ítéletábra a nyilvános ülésre tűzött ügyet tárgyalásra utalta.

Az I.r. vádlott írásbeli beadványa ellenére - melyet vallomásként kellett értelmezni - a figyelmeztetéseket követően úgy nyilatkozott, hogy nem kíván vallomást tenni. Nyilatkozata felolvasását követően észrevételezte, hogy az iratot a II.r. vádlott állította össze, a beadvány tartalma nem fedi a valóságot, azt I.r. jelenlegi meghatalmazott védőtől kapta meg, jóhiszeműen írta alá. Annak állításait tételesen cáfolta.

A vádlott az I.r. vádlottal korábban közösen készített szerződéseket csatolt annak igazolására, hogy a tényállásban írt okiratokon szereplő bélyegzőlenyomat nem egyezik meg a közösen készített okiratokon lévőkkel, azon rossz telefonszám szerepel, amely nem véletlen, a felderíthetetlenséget célozza. Indítványozta a földhivatal megkeresését az általa szerkesztett okiratok beszerzésére végett annak igazolására, hogy az 1. tényállási pontban írt szerződést nem ő szerkesztette, a bélyegzőlenyomat is hamis, a vádbeli időszakban nem ilyet használt I.r. vádlott. Tanú5. tanúkénti kihallgatását is indítványozta. Vitatta, hogy az I.r. vádlott másodfokú tárgyaláson tett állításai a beküldött beadvánnyal kapcsolatban megfelelnek a valóságnak.

Bizonyítási indítványt terjesztett elő az I.r. vádlott védője is, a szakértői vélemény kiegészítését kérte a bélyegzőlenyomatok vonatkozásában. A földhivatal megkeresését is szorgalmazta, mert ezen bizonyítási indítványok teljesítése révén lehetne kizárni, hogy I.r. vádlott aláírta az okiratokat. Álláspontja szerint az inkriminált iratokat nem I.r. vádlott ellenjegyezte.

A 2013. május hó 13.-i tárgyaláson az I.r. vádlott valamennyi korábbi vallomását indokolás nélkül visszavonta.

A II.r. vádlott kiegészítő nyilatkozatot csatolt, melyben ismét a hamis bélyegző használatára hívta fel a figyelmet, mellékletként olyan szerződéseket csatolt, melyeket ő készített és ellenjegyzett, melyek nyelvi jegyeiben nem is hasonlítanak a neki tulajdonított vádbeli szerződéshez, kitért az I.r. vádlott jelentős szellemi hanyatlására. A Gödöllői Földhivataltól kikért szerződéseket mellékelte az I.r. vádlott által ténylegesen használt bélyegzőnyomattal, mely egyben azt is bizonyítja véleménye szerint, hogy a vádbeli szerződéseken lévő bélyegzőnyomat hamis, dr. Fekete ellentmondásos nyilatkozata sodorta terhelti pozícióba.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a 2012. március hó 19-i tárgyaláson az őt védő képviselte helyettesként a VIII.r. vádlottat, akivel érdekellentétben áll, mely az ítélet hatályon kívül helyezését kell, hogy eredményezze.

A IV.r. vádlott okiratot csatolt a gyermek 2014. április 19.-i születésére vonatkozóan, nyilatkozata szerint ő az apa, de élettársa a gyermek születésekor férjétől még nem vált el, így apaként nem ő került bejegyzésre, a gyermeket azonban saját háztartásában tartja, neveli. Egy kft. alkalmazza kocsirendezőként és udvarosként 500 forint óradíjjal napi 8 órában.

A VIII.r. vádlott védője a vádlottal szemben folyamatban volt eljárások megszűnésére vonatkozóan csatolt okiratokat, illetve ítéletkiadmányokat, a VIII.r. vádlott előadta, hogy az I.r. vádlott beadványában foglaltak valótlan tartalmúak, soha nem fűzték gyengéd szálak I.r. vádlotthoz, nem találkoztak, a leírtak felháborították.

A Fővárosi Ítéltábla a további bizonyítási indítványokat - mint szükségtelen bizonyításra irányulókat - elutasította a lentebb kifejtett indokok alapján.

A tárgyalás menetében a bizonyítás lefolytatását követően a VI.r. és a VIII.r. vádlott úgy nyilatkoztak, hogy a továbbiakban nem kívánnak a tárgyalásokon részt venni, majd az I.r. és a II.r. vádlott írásbeli beadványban fejezték ki a 2014. május 29.-i tárgyalást követően, hogy a továbbiakban ők sem kívánnak a tárgyaláson részt venni.

Az ügyész perbeszédében kitért arra, hogy a bizonyítási indítványok irreleváns tényekre vonatkoztak, a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás alapján a tényállás nem szorul megváltoztatásra. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak egyetlen olyan része sincs, amely az I.r. vádlott vallomásán alapulna kizárólagosan, ezért vallomása visszavonása az elfogadott bizonyítékokat nem érinti.

A II.r. vádlott eljárási kifogásai hatályon kívül helyezést nem eredményezhetnek, védekezéshez való joga biztosítva volt az eljárás során, 2012. július hó 9. napján ülnökváltozás miatt a teljes eljárás megismétlésre került, így valamennyi eljárásjogi hivatkozása megalapozatlan. IV.r. vádlott által becsatolt okiratok véleménye szerint joghatás kiváltására alkalmatlanok, VIII.r. vádlottal szemben folyamatban lévő eljárások ténye pedig az ítéletben nem volt terhére róva, azok mikénti lezárása irreleváns.

Az ügyészség képviselője az átiratban foglaltakat kiegészítéssel tartotta fenn. Eljárási hibát nem talált, a bizonyítékok elsőfokú bíróság általi értékelésével egyetértett, a tényállást megalapozottnak tartotta, a felülmérlegelést célzó fellebbezések nem vezethetnek eredményre. A 2012. évi C. törvény rendelkezéseit valamennyi vádlott vonatkozásában kedvezőbbnek véleményezte, indítványozta a csalási cselekmények értékhatárra figyelemmel történő 2012. évi C. tv. 373.§ (1) és (5) bekezdés a.) pontja, valamint (1) bekezdés és (4) bekezdés a.) pontja szerinti, a közokirat-hamisítások a 342.§ (1) bekezdés c.) pontja szerinti minősítését, melyet a

vádlottak részben a 12.§ (4) bekezdése szerinti bűnsegédként, részben a 13.§ (3) bekezdése szerinti társtettesként valószínűsített meg. Egyebekben az indítványban írtakat azzal tartotta fenn, hogy VI.r. vádlott vonatkozásában 14.000.000 forint vonatkozásában vagyonelkobzás alkalmazását is kérte a 2012. évi C. tv. 74.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján.

Az I.r. vádlott védője perbeszédében azt hangsúlyozta, hogy mivel I.r. vádlott korábbi vallomásait visszavonta, szükséges lett volna egyéb bizonyítékok beszerzése, a rendelkezésre álló bizonyítékok nem alkalmasak megalapozott tényállás megállapítására. Nagy relevanciával bírnak a másodfokú eljárásban becsatolt okirati bizonyítékok I.r. vádlott visszavont vallomásaival egybevetve, mert kiderül, hogy nem ő szerkesztette, ellenjegyezte az okiratokat. A másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető megalapozatlanság okán a Be. 376.§ (1) bekezdésére figyelemmel kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, annak előírását, hogy az elsőfokú bíróság szerezz be a szükséges okirati bizonyítékokat, rendelje el azt a szakértői bizonyítást, amelyet a másodfokú bíróság elutasított.

A II.r. vádlott védője perbeszédében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság II.r. vádlott bűnösségét I.r. vádlott rendkívül ellentmondásos nyilatkozatai alapján állapította meg, melyet a másodfokú eljárásban visszavont. A másodfokú eljárásban becsatolt szerződések azt bizonyítják, hogy a vádban szereplő primitív szerződéseket nem II.r. vádlott írta. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget, amikor a VI.r. vádlott vallomásait nem elemezte, ezen túl amennyiben az I.r. vádlott vallomása kiesik, II.r. vádlottra nem marad terhelő bizonyíték. A 2. tényállási pontban rögzített cselekménynél II.r. vádlott igazolhatóan külföldön volt, a VI.r. vádlott vallomása is azt tartalmazza, hogy II.r. vádlott nem volt jelen, a II.r. vádlott szerepe nem bizonyítható. A 3. tényállást illetően a VII.r. vádlott vallomása szerint a szerződés egy gépkocsi hátsó ülésén került aláírásra, ügyvédi irodában nem volt, ilyet a VIII.r. vádlott sem állított, az I.r. vádlott is visszavonta a vallomását. Arra figyelemmel, hogy 2008. február 11. napjáig ügyvéd volt az I.r. vádlott, nem gondolhatta a II.r. vádlott, hogy már nincs ellenjegyzési jogosultsága. Szerepe a 2. tényállási ponttól indulóan már nem is volt szükségszerű, a VI. r. és az I.r. vádlottak már megismerték egymást. Felmentésre, másodlagosan az időmúlás mértékére is figyelemmel enyhítésre tett indítványt.

A III.r. vádlott védője az enyhítő körülmények súlyára figyelemmel (kísérlet, kár nem keletkezett, beismerés, feltárás, megbánás, időmúlás) a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére tett indítványt.

A IV.r. vádlott védője szerint kétséget kizáróan nem bizonyosodott be IV.r. vádlott bűnössége, az indokolásban nem fejtette ki a bíróság, hogy IV.r. vádlott vallomását miért nem fogadta el valósnak. Az indokolás hiányos, ezért felmentésre, másodlagosan enyhítésre tett indítványt az új családi körülményekre, munkaviszonyra, rendezett életvitelre figyelemmel. Felhívta a figyelmet az időmúlásra, a büntetlen előéletre.

A távollévő V.r. vádlott védője a tényállást nem támadta, véleménye szerint a törvényszék az eljárási szabályokat is megtartotta. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor az enyhítő körülményeket nem a súlyuknak megfelelően értékelte a büntetés kiszabása során, a büntetés lényeges enyhítésére látott lehetőséget.

A VI.r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli beadványában foglaltakat ismételte meg, csakúgy, mint a VIII.r. vádlott védője. Bűnösség megállapítása esetére VIII.r. vádlott védője felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására tett indítványt.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy az ügyletekben szívességből járt el, az ügyész szubjektív véleményét adta elő, nem tárgyilagos. Az eljárás során nem tisztázódott a tényállás, a szakmai múltja kifogástalan, a becsülete mindennél többet ér.

A II., III. r. és IV.r. vádlottak érdemben nem kívántak nyilatkozni.

A fellebbezések közül a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés, valamint a VI.r. vádlott és védője hatályon kívül helyezést célzó jogorvoslati nyilatkozata vezetett eredményre.

A Fővárosi Ítéltábla a fenti fellebbezések folytán teljes terjedelmében bírálta felül a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján.

Az eljárási szabályok megtartása vizsgálata körében az alábbiakat állapította meg:

Az elsőfokú bíróság az egyesített ügyek vádiratait kézbesíteni rendelte A/4. jelzésű, „sk” átvételű tértivevénnyel azon vádlottak részére, akik a vádiratokban szerepeltek. Az ismeretlen helyen tartózkodó vádlott részére hirdetményi úton történt meg a vádirat kézbesítése azon perrendi hibával azonban, hogy a vádlottnak hirdetményi úton kézbesített hivatalos irat a védőjének nem került kézbesítésre (Be. 530.§ (2) bekezdése).

Helyesen hivatkozott a II.r. vádlott arra, hogy az „sk.” átvételre kiadott vádat nem saját kezűleg vette át, azon átvevőként felesége került megjelölésre. Ugyanakkor megállapítható, hogy a II.r. vádlott kihallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy a vádat érti, érdemi vallomást tett, melyből következően a vádirat tartalmát ismerte. A 2012. július hó 9-i tárgyalási határnapon az ülnök személyében bekövetkezett változás miatt a törvényszék az eljárást megismételte, amikor ismételten vádismertetésre került sor, a bíróság ismételten kihallgatta a II.r. vádlottat, aki érdemi vallomást tett, az eljárás menetében egyetlen alkalommal sem hivatkozott arra, hogy nem kapta meg a vádiratot. A gödöllői ügy egyesítését II.r. vádlott indítványozta a bíróságnak, ekkor sem sérelmezte, hogy az alapügy vádjából nem kapott. (74. sz. jkv. 4. o. „amikor megkaptam a második vádat, akkor én kérvényeztem a két ügy egyesítését”)

A VI.r. vádlott védője részéről kifogás alá esett, hogy sem ő, sem védenca nem kapott vádiratot a Pest Megyei Főügyészség vádjából, holott az ügyészség e vádirat vonatkozásában utóbb a VI.r. vádlottra a vádat kiterjesztette. Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság megállapította, hogy az ügyészi vádkiterjesztés VI.r. vádlottal és védőjével közlésre került, azt írásban is megkapták, mely kiterjesztett vád tartalmazza a Pest Megyei Főügyészség vádiratának azon tényállási részét, amely VI.r. vádlottra vonatkoztatható.

Ugyanakkor megállapítható az is, hogy az elsőfokú bíróság a vád kiterjesztését követően elmulasztotta VI.r. vádlott kihallgatását a kiterjesztett vádra. Korábban VI.r. vádlott a vallomástételt megtagadta, de 2012. május hó 25. napján érkezett írásbeli vallomást csatolt (95. sorszám alatt), melyet az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás anyagává tett.

A 2012. november 12-i tárgyaláson a II.r. vádlott védelmét a kirendelt védő helyettese látta el, aki nem csatolt helyettesítési meghatalmazást, a vádlott nem kapott kérdést arra vonatkozóan, hogy elfogadja-e a kirendelt védő helyettesét, a helyettesítési megbízás utóbb sem került csatolásra. Ugyanakkor a jogvégzett II.r. vádlott nem sérelmezte a kirendelt védő helyettesének személyét a tárgyaláson, védelme formalitására csupán utólag hivatkozott. Az a körülmény, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodása alatt milyen volt az ügyvédekkel a kapcsolattartása, irreleváns körülmény.

A II.r. vádlott kirendelt védője a 2012. március hó 19-i tárgyaláson helyettesként látta el a VIII.r. vádlott védelmét, majd később, 2012. május hó 24. napjától kezdődően II.r. vádlott kirendelt védője lett. Az ítélet megítélése szerint a II. és VIII.r. vádlottak között érdekellentét nem volt, ezen túlmenően a II.r. vádlott kirendelt védője egyidejűleg nem látta el a két vádlott védelmét, 2012. július hó 9. napján a bíróság az eljárást előlről kezdte.

Észlelte ezen túlmenően a Fővárosi Ítéletábrla, hogy az ismeretlen helyen tartózkodó V.r. vádlott vonatkozásában a 2012. július hó 23-i határnapra szóló hirdetményi idézés nem minősül szabályszerűnek, mert a 2012. július hó 9. napján eszközölt július hó 23-i kitűzésre tekintettel a hirdetményi idézésre elegendő idő nem állt rendelkezésre. Ennek ellenére a tárgyalási jegyzőkönyvben (120. jkv.) a tanács elnöke azt állapította meg, hogy V.r. távollévő vádlott idézése szabályszerűnek minősül. E határnapon ugyanakkor az V.r. vádlottra csupán annyiban történt meg az ügy érdemi előbbre vitele, hogy néhány reá vonatkozó okirati bizonyíték is ismertetésre került, mely eljárási hiba a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételével orvosolható volt.

A felterjesztett iratanyagban nem szerepelt V.r. vádlott részére az ítélet kézbesítését igazoló hirdetmény, melyet megkeresést követően a Budapest Környéki Törvényszék pótlólag felterjesztett, melyből megállapíthatóan az ítélet hirdetményi úton szabályszerűen kézbesítésre került a távollévő V.r. vádlott részére.

A 2012. március hó 19.-i tárgyaláson (74. számú tárgyalási jegyzőkönyv) IV.r. vádlott figyelmeztetését követően nem került rögzítésre, hogy azt megértette-e. Ugyanakkor egy korábbi tárgyaláson a bíróság már kiiktatta IV.r. vádlottat a jogaira, amikor is IV.r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy a figyelmeztetést megértette.

Ugyancsak a 74. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítetten a tanács elnöke annak ellenére intézett kérdéseket a VI.r. vádlotthoz, hogy a vallomástételt megtagadta. A 85. számú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága (2012. május hó 14.) szerint a IV.r. és a VI.r. vádlott szembesítésére annak ellenére került sor, hogy VI.r. vádlott nem tett vallomást, a tanács elnöke a VI.r. vádlotthoz is kérdéseket intézett. Ugyanakkor 2012. július hó 9. napján az elsőfokú bíróság az ülnök személyében bekövetkezett változásra figyelemmel a tárgyalást előlről kezdte, a korábbi tárgyalások anyagát a Be. 287.§ (1) bekezdése szerint ismertette.

Az előlről kezdett eljárásban több tárgyaláson (2012. július 9, 23, szeptember 19, november 12.) ugyancsak kérdéseket kapott a VI.r. vádlott annak ellenére, hogy korábban a vallomástételt megtagadta, kizárólag észrevételezési jogával élt időnként.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a VI.r. vádlott védekezéshez és hallgatáshoz való joga sérült, az elsőfokú bíróság reá vonatkozóan az 1. tényállás tekintetében indokolási kötelezettségének nem tett eleget abból is fakadóan, hogy erre a vádpontra a terhelt nem gyakorolhatta jogait. A vádlott írásbeli vallomása (95. sorszám alatt) a további tényállások vonatkozásában ismertetésre, összevetésre került az eljárás egyéb bizonyítékaival, mely az 1. tényállásra vonatkozóan nem történhetett meg kihallgatásának hiánya miatt.

Ezen eljárási szabálysértések az ügy érdemét befolyásolták, ugyanakkor a másodfokú eljárásban nem orvosolhatóak, reá vonatkozóan az érdemi felülbírálat nem volt lehetséges.

Ehelyütt szükséges utalni arra, hogy a VI.r. vádlott védője által becsatolt orvos-szakértői véleményt készítő szakértőket - akiknek véleménye lényeges kérdésben eltért a kirendelt szakértők véleményétől - a törvényszék nem vonta be az eljárásba, úgy foglalt állást, hogy a kirendelt szakértők által adott vélemény jóval részletesebb, kielégítőbb a védő által csatolt véleményénél, ezért elutasította a szakvélemények ütköztetésére vonatkozó indítványt.(ítélet 19. oldal utolsó bekezdés-20. oldal 1-4. bekezdése)

Figyelemmel arra, hogy a védő által becsatolt véleményt készítő szakértők a Be. 102.§ (1) és (3) bekezdése, és a 112.§ (1) bekezdése szerint nem kerültek kirendelésre, szakértőként történő bevonásra, enélkül a szakvélemény kizárólag okiratként volt felhasználható a Be. 112.§ (3) bekezdése szerint, a vélemények ütköztetésére nyilvánvalóan nem kerülhetett sor, a törvényszéknek csupán indokolási kötelezettsége volt tekintetben, hogy az okiratban foglaltakat miért

vetette el. Figyelemmel azonban arra, hogy a védő által csatolt szakvélemény 2009. évi - jelen vádban írt cselekményeket röviddel követő - vádlotti állapotra vonatkozott, indokolt lett volna az ellentétes véleményt adó szakértők bevonása, véleményeik közötti ellentmondás feloldása, ezért a bizonyítási eljárás VI.r. vádlottra vonatkozóan hiányos.

Tanú6. korábban VI.r. vádlott élettársa volt, a tanú tárgyalási szakban VI.r. vádlott vonatkozásában figyelmeztetést követően a vallomástételt jogosan tagadta meg, csupán olyan kérdésekre adott választ, amely nem vonatkozott VI.r. vádlottra. Ennek ellenére a törvényszék az ítélet indokolása során bizonyítékként használta fel nyomozati nyilatkozatának VI.r. vádlottra vonatkozó, egyébként őt terhelő részeit is, amelyek a vallomásmegtagadásra tekintettel nem vehetők figyelembe. Tanú6. vallomásának csupán az a része értékelhető bizonyítékként, amely nem vonatkozik VI.r. vádlottra. (ítélet 30. oldal 2. bekezdése, 31. oldal 6. bekezdés 1. mondata)

Az egyéb felsorolt eljárási szabálysértések az ügy érdemi elbírálására nem voltak lényeges kihatással a hivatkozásokkal ellentétben, relatív szabálysértésnek minősülnek.

A Budapest Környéki Törvényszék széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek során az eljárás résztvevői - a fentebb írt kivételektől eltekintve - jogaikat gyakorolhatták, indítványaikat a bíróság elbírálta. A másodfokú bíróság megítélése szerint további bizonyítás lefolytatása az ügyben szükségtelen lett volna, a bizonyítási indítványok elutasítására helyesen került sor.

Elutasította a másodfokú bíróság az I.r. vádlott indítványát új orvos-szakértő kirendelésére, teljes körű vizsgálatára, tanú kihallgatására, illetőleg az eljárás szakértők véleményének kiegészítése vonatkozásában. Az e körben szükséges bizonyítást az elsőfokú bíróság lefolytatta, az I.r. vádlott az eljárás elsőfokú szakaszában nyilatkozata szerint nem érezte magát betegnek semmilyen vonatkozásban. Elutasításra került a II.r. vádlott indítványa tanú3., ügyvéd2. és tanú5. tanúk kihallgatására, nyelvész szakértő bevonására, I.r. vádlott által használt bélyegzőnyomatok szakértői vizsgálatára, a földhivaltaltól korábban készített szerződések beszerzésére vonatkozóan, mert a lentebb kifejtettek alapján ezen bizonyítási cselekmények a tényállás megalapozottá tételéhez nem szükségeltettek.

A Be. 353.§ (4) bekezdése szerint a másodfokú bíróság mellőzi a bizonyítás felvételét olyan tényekre nézve, amelyek a bűnösség megállapítását, a felmentést, a bűncselekmény minősítését, a büntetés kiszabását illetve intézkedés alkalmazását nem befolyásolják.

A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette. Az ügyben szereplő vádlottak kapcsolatát, magatartásuk lényeges mozzanatait, az egyes ügyletek lefolyását feltárta. A megállapított tényállás azonban néhány ponton hiányos, és nem mindenben felel meg a logika szabályainak sem. (Be. 351.§ (2) bekezdés b.) és d.) pontjában írt megalapozatlansági hiba)

A Fővárosi Ítéltábla a Be.363.§ (2) bekezdés b./ pontja alapján tartott tárgyaláson felvett bizonyítás (I.r. és II.r. vádlott tárgyaláson tett vallomásai, becsatolt okiratok) továbbá a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja szerint az iratok tartalma és ténybeli következtetés útján az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásának részbeni megalapozatlanságát a tényállás kiegészítésével és helyesbítésével kiküszöbölte.

Az V.r. vádlott vonatkozásában lefolytatott pótlólagos iratismertetés a tényállást nem befolyásolta, az elsőfokú bíróság által a vádlott szabályszerű idézése elmaradásával ismertetett okirati bizonyítékokat tette törvényesen felhasználhatóvá. A Be. 281.§ (4) bekezdése 2. mondata szerint ha az eljárás több vádlott ellen folyik, a vádlott távollétében is megtartható a tárgyalásnak az a része, amely őt nem érinti. A távollévő vádlott vonatkozásában ezen szabály úgy értelmezendő, hogy bár a tárgyalásra nem került szabályszerűen idézésre, de néhány reá vonatkozó okirat ismertetésén kívül nem is került sor olyan bizonyításra, eljárási cselekményre, amely őt érintette volna, az eljárási szabálysértés a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető volt.

Ehelyütt szükséges kitérni arra, hogy a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás nem szolgáltatott okot a bizonyítékok elsőfokú bíróságtól eltérő értékelésére.

Az elsőfokú ítélet 8. oldal 3. bekezdését az ítéltábla kiegészíti azzal, hogy az 51-I. számú egyesítő végzés 2011. november hó 30. napján kelt.

A tényállásának kiegészítése a személyi rész körében az erkölcsi bizonyítvány adatai és a beszerzett ítélet kiadmányok alapján az alábbiak szerint volt szükséges:

Az I.r. vádlottnak 2011. október hó 17. napján gyermeke született.

A vádlott ellen büntetőeljárás folyik a Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányság előtt 3289/2009. bü. szám alatt (a gyanú közlésének időpontja 2010. január 26.) jelentős kárt okozó csalás büntette miatt, melynek elkövetési ideje 2007. november hó 16. napja.

A 2011. augusztus hó 22. és 24. napjai között elkövetett csalás büntette miatt a Budapesti II. és III. Kerületi Ügyészség emelt vádat ellene 2013. augusztus hó 12. napján 10259/2012/6-I. szám alatt.

A Budapesti Nyomozó Ügyészség Nyom. 873/2010. számú, 2012.február hó 29. napján kelt vádiratával a II.r. vádlottal közös cselekmény miatt magánokirat-hamisítás vétségével, mint bűnsegédet vádolja. (82.szám alatt befűzött irat)

A vád tényállása szerint az I.r. vádlott II.r. vádlott felkérésére a letéti megállapodást letéteményes ügyvédként aláírta anélkül, hogy a 3.000.000 forintot nála letétbe helyezték volna. A II.r. vádlott a Kft. képviselőjének az I.r. vádlott tudtával a letétbehelyezés igazolására az I.r. vádlott ügyvédi bélyegzője lenyomatával ellátott,

az összeg átvételét tanúsító hamis nyugtát adott. A II.r. vádlottat e tényállás kapcsán az ügyészség zugirászat büntettével, több rb. sikkasztás büntettével és magánokirat-hamisítás vétségével vádolja.

Alkoholfüggősége sem a cselekmény elkövetésekor, sem a vizsgálat elvégzésekor nem korlátozta az I.r. vádlottat az akaratának megfelelő tevékenység következményeinek felismerésében, abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. (157. sz. tjk. 4.-5. oldal dr. Barth Ákos orvos-szakértő véleménye, átemelve a tényállási részbe az ítélet indokolásából a 19. oldal 5. bekezdéséből)

A II.r. vádlottat a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2011. november hó 11. napján jogerőre emelkedett 10.B.XI.339/2007/164. számú ítéletével (másodfokú bíróság Fővárosi Bíróság 22.Bf.9087/2011/7. szám) jelentős kárt okozó csalás büntette és ügyvédi visszaélés büntette miatt 1 év 2 hónap börtönbüntetésre és 100 000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Elkövetési idő: 2002. augusztus hó 30. napja.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 25.B.V.28482/2009/43. számú ítéletével a 2006. október hó 19. napján elkövetett közokirat hamisítás büntette miatt - mely határozat a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 22.Bf.7739/2012/8. számú határozata folytán 2012. augusztus hó 31. napján emelkedett jogerőre - 120.000.- forint pénzbüntetésre ítélte.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. április hó 16. napján jogerőre emelkedett 12.B.35.618/2010/45. számú ítéletével a 2009. május hó 8. napján elkövetett rongálás büntette miatt 150.000.- forint pénzbüntetésre ítélte.

A vádlottal szemben további eljárások vannak folyamatban. Az Egri Városi Bíróság előtt bélyeghamisítás büntette, sikkasztás büntette, valamint csalás büntette miatt folyik ellene eljárás (Budapesti Fővárosi Főügyészség B.6197/2003/345-I. számú vádirata).

A Budapesti Fővárosi Főügyészség 2005. december hó 1. napján emelt vádat vele szemben (NF.2239/2005/13-I. számú vád) közokirat-hamisítás büntette miatt.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Közvetlen Szervek 308/2007. bü. szám alatt indított ellene eljárást, a megalapozott gyanút 2008. február hó 6. napján közölték vele több rendbeli csalás büntette miatt.

A Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányság a 2009. május hó 8. napján elkövetett rongálás büntette miatt 2010. május hó 6. napján közölte a megalapozott gyanút a 2204/2009. bü. számú ügyben.

A Budapesti XIX. Kerületi Rendőrkapitányság 2010. szeptember hó 28. napján közölte jelentős kárt okozó csalás büntette miatt a megalapozott gyanút a 1158/2010. bü. számú ügyben. Az eljárás felfüggesztésre került, a cselekmény

elkövetési ideje 2010. július hó 28-29. napjai. 2012. március hó 24. napján a nyomozás folytatását rendelték el.

A Budapesti XIV. Kerületi Rendőrkapitányság a 2423/2010. bü. számú ügyben a 2009. február hó 9. napján elkövetett csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt 2423/2010. bü. szám alatt közölte vele szemben a megalapozott gyanút, majd a Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség B.7621/2010. számú vádiratával emelt vádat 2010. augusztus hó 3. napján.

A Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányság a 2007. november hó 16. napján elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette megalapozott gyanúját közölte vele 2010. január hó 13. napján 3289/2009. bü. szám alatt.

A Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányság a 2009. október hó 2. napján elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette megalapozott gyanúját közölte vele 2009. október hó 2. napján 2727/2009. bü. szám alatt.

A Budapesti XXII. Kerületi Rendőrkapitányság a 2009. augusztus hó 3. napján elkövetett csalás büntette megalapozott gyanúját közölte vele 2011. február hó 23. napján 684/2009. bü. szám alatt, a Budapesti XI. és XII. Kerületi Ügyészség B.6824/2009. számú vádiratával emelt vádat ellene 2012. február hó 16. napján.

A 2009. október hó 2. napján elkövetett csalás büntette miatt a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség 2012. március hó 7. napján kelt B.1144/2012. számú vádiratával emelt vádat ellene jelentős kárt okozó csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt.

A Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányság a 2012. december hó 13. napján elkövetett csalás büntette megalapozott gyanúját közölte vele 2012. március hó 12. napján 1764/2011. bü. szám alatt.

A Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányság a 2009. június hó 18. napján elkövetett sikkasztás büntette megalapozott gyanúját közölte vele 2012. november hó 20. napján 1453/2012. bü. szám alatt.

A III.r. vádlott a Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányságon a 2013. június hó 23. napján elkövetett lopás vétsége miatt folyik eljárás, a megalapozott gyanút 2013. június hó 23. napján 3887/2013. bü. szám alatt közölték.

A IV.r. vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2011. december hó 15. napján jogerőre emelkedett 3.B.X.24281/2009/94. számú ítéletével közokirat-hamisítás büntette miatt 30.000.- forint pénzbüntetésre ítélte.
Elkövetési 2005. június hó 23. napja.

Vele szemben több büntetőeljárás van folyamatban:

A Budapesti XI. Kerületi Rendőrkapitányság a 2008. november hó 4. napján elkövetett hitelsértés vétsége megalapozott gyanúját közölte 2011. november hó 23. napján 6335/2011. bü. szám alatt.

A Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányság 2008. július hó 14. napján elkövetett csalás bűntette megalapozott gyanúját közölte 2011. november hó 23. napján 772-64/2010. bü. szám alatt.

A Budapesti I. Kerületi Rendőrkapitányság a 2008. november hó 4. napján elkövetett csalás bűntette megalapozott gyanúját közölte 2011. november hó 23. napján a 1090/2009. bü. szám alatt.

A Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányság a 2008. november hó 4. napján elkövetett csalás bűntette megalapozott gyanúját közölte 2011. november hó 23. napján a 634/2012. bü. szám alatt.

A Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányság a 2008. november hó 4. napján elkövetett hitelsértés vétsége megalapozott gyanúját közölte 2011. november hó 23. napján a 7443/2012. bü. számú ügyben.

A VIII.r. vádlottat a Dunakeszi Városi Bíróság a 2010. november hó 22. napján jogerőre emelkedett 6.B.219/2010/4. számú ítéletével csalás vétsége és magánokirat-hamisítás vétsége miatt 81 000 forint pénzbüntetésre ítélte.

Elkövetési idő: 2009. április hó 29. napja.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. november hó 8. napján jogerős 34.B.XIII.29411/2009/44. számú határozatával a 2008. március hó 10. napján elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt 20 nap közérdekű munkára ítélte.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. december hó 13. napján jogerőre emelkedett 23.B.XIV.33070/2008/112. számú ítéletével (másodfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék 22.Bf.10707/2012/5. szám) a 2006. március hó 23. napján elkövetett sikkasztás bűntette és csalás bűntette miatt 50 napi közérdekű munkára ítélte.

A Balassagyarmati Járásbíróság a 2013. június hó 7. napján kelt 8.B. 2013/3. számú végzésével az ellene jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének bűntette (Btk. 288.§ (1) bekezdés a.) pont) miatt folyamatban lévő eljárást megszüntette, megrovásban részesítette. A végzés nem jogerős.

Ellene folyamatban lévő büntető eljárások:

A Budapesti XIX. Kerületi Rendőrkapitányság 752/2006. bü. szám alatt csalás bűntette megalapozott gyanúját közölte vele 2006. szeptember hó 5. napján. A

Budapesti XVIII.-XIX. Kerületi Ügyészség 2008. február hó 1. napján kelt B.18570/2006/18. számú vádiratával emelt vádat ellene.

A Budapesti XIII. Rendőrkapitányság a 2009. január hó 12. napján elkövetett jelentős kárt okozó csalás bűntette megalapozott gyanúját közölte vele 2009. július hó 20. napján 1441/2009. bü. szám alatt, jelenleg az ügy vádemelésre lett átadva.

A történeti tényállásban a VI.r. vádlott neve helyett a másodfokú bíróság a további eljárás alatt álló személy megjelölést alkalmazza, mert a hatályon kívül helyező rendelkezésre figyelemmel reá vonatkozóan tényállás nem állapítható meg.

A történeti tényállás bevezető részében a 12. oldal 5. bekezdésében az ítélet tábla az alábbiakat rögzíti:

Az I.r. vádlott a határozatot 2008. január hó 25. napján átvette, tudomást szerzett róla, azt a II.r. vádlott segítségével elkészve megfellebbezte, melynek elutasításáról 2008. áprilisában oly módon értesült, hogy az részére kikézbítésre került, édesanyja vette át. (Magyar Ügyvédi Kamara válasziratai nyomozati iratok 653.o.,879.o.,887.o.,893.o., II.r. vádlott vallomása alapján kiegészítve)

A 13. oldal 1. bekezdés 1. mondata helyett az alábbiakat rögzíti: Az I.r., a II.r. és további eljárás hatálya alatt álló vádlott 2008. elején azt határozták el, hogy hamis adásvételi szerződések kötésével olyan ingatlanok tulajdonjogát szerzi meg további eljárás hatálya alatt álló vádlott, melynek tulajdonosai hosszabb ideje külföldön tartózkodnak, vagy egyéb okból nem gyakorolják tulajdonosi jogaikat, az ingatlanokkal kapcsolatos cselekmények útján pénzt szereznek.(logikai következtetés)

Az 1. tényállást illetően az ítélet 13. oldal 5. bekezdésében az „ezt követően a II.r. vádlott az I.r. vádlott közreműködésével elkészített egy 2008. június hó 4-i keltezésű hamis adásvételi szerződést” helyett azt rögzíti, hogy a meg nem határozható személy által készített 2008. június hó 4-i keltezésű hamis adásvételi szerződés a II.r. vádlott révén került az I. r. vádlotthoz.(26. oldal első bekezdéséből, 28. oldal 5. sorából indokolásból átemelve)

Az 5. bekezdés utolsó előtti mondatát kiegészíti azzal, hogy azért, hogy a külföldi tulajdonosok ne értesüljenek a tulajdonos változásról.

A 2. tényállás 1. bekezdés 3. mondatát (14. oldal utolsó bekezdése) az alábbiak szerint pontosítja: Minderről beszámolt a II.r. vádlottnak, majd II.r. vádlott és további eljárás alatt álló személy megegyeztek abban, hogy a régóta nem használt, elhagyatott telkek tulajdonjogát egy hamis tartalmú adásvételi szerződéssel további eljárás alatt álló személy megszerzi, melyhez az I.r. vádlott segítségét fogják igénybe venni. (logikai következtetés)

A 15. oldal 1. bekezdés 1. mondatában tanú2. neve előtt megjelöli, hogy a tulajdonos 92 éves volt. (ingatlan-nyilvántartás, tulajdoni lap tartalma)

Az ingatlanok értéke vonatkozásában pedig a tényállást akként pontosítja, hogy a 664. hrsz-ú ingatlan forgalmi értéke 16.370.000.- forint volt, míg a 621. hrsz-ú ingatlan olyan forgalmi értéket képviselt, amely a 664. számú ingatlannal együtt sem haladta meg az 50 millió forintos összeget. (ingatlanforgalmi szakértői vélemény, vallomások adatai)

A 15. oldal 2. bekezdése első mondatában a szerződések aláírása szavak után a pontosan meg nem állapítható napon szövegrészt beilleszti.

A 4. tényállást az ítélet 17. oldal 1. bekezdésében VIII. és VII.r. vádlott nevét követően kiegészíti azzal, hogy a meg nem határozható személy által készített szerződést írták alá. A mondat végére a melynek a II.r. vádlott eleget tett szövegrészt beilleszti.

A 2. bekezdés első mondatát kiegészíti azzal, hogy az ingatlan tényleges forgalmi értéke 12,1 millió forint volt (ingatlan forgalmi szakértő véleménye alapján),

A 3. bekezdést kiegészíti azzal, hogy azért, hogy a bejegyzési határozatról tanú6. ne tudjon, ismeretlen személy benyújtott egy utánküldést kérő lapot, mely szerint tanú6. azt kérte, hogy küldeményei egy megadott cím alá legyenek továbbítva, mely a VII.r. vádlott lakcíme. (okirat tartalma)

A fentiekben rögzített kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást már minden tekintetben megalapozottnak találta VI.r. vádlott kivételével, a kiegészített, módosított tényállás a felülbírálat alapját képezte a Be. 352.§ (2) bekezdése alapján I.,II.,III.,IV.,V., és VIII.r. vádlottak tekintetében .

A Budapest Környéki Törvényszék ítélete indokolásában a rendelkezésre álló bizonyítékokat nagyobb részben felsorolta, nem foglalkozott azonban az alábbiakkal:

Az I.r. vádlott tanúvallomásában (nyomozati iratok 1669.o.) azt is elmondta, hogy szárazbélyegzője kihallgatása idején, 2008. szeptember hó 18. napján is a II.r. vádlottnál volt.

2010. március hó 31. napján I. és II.r. vádlott szembesítésére került sor, (1719. nyomozati oldal), amikor is a II.r. vádlott a 4. pontban írt szerződéssel kapcsolatban azt vallotta, nem ő szerkesztette az okiratot, de lehetséges, hogy ő adta át, ugyanakkor tárgyalási szakban ezen vallomásrészt úgy módosította (74.sz. jegyzőkönyv 4. oldal utolsó bekezdése), hogy e mondatból a nem szó kimaradt, a mondat helyesen úgy hangzik, nem lehetséges, hogy ő adta át.

A II.r. vádlott a nyomozás során (1724. oldal) úgy vallott, tudott arról, hogy I.r. vádlottat törölték a kamarából, még a fellebbezésben is segített.

Az Ügyvédi Kamara válaszirataiból, I.r. vádlott beadványából, fellebbezéséből (nyomozati irat 653.o.,879.o.,887.o.,889.o.,893.o.) megállapíthatóan I.r. vádlott 2008. január hó 25. napján vette át a kizáró határozatot. Fellebbezése elkészült, a kizárás jogerőre emelkedésének dátuma: 2008. február hó 11. napja, a másodfokú kamarai határozatot édesanyja vette át 2008. április hó 24. napján. az I.r. vádlott a bélyegzők leadására felszólító levelet nem vette át, ezért kötelezettségének sem tett eleget.

A II.r. vádlott gyanúsítottként azt vallotta (1881.o.), hogy tudomása szerint az I.r. vádlott két nedves bélyegzővel rendelkezett. Az 1. tényállásban írt szerződés vonatkozásában lehetségesnek tartotta, hogy bár nem ő írta azt, de ő kérte fel ellenjegyzésre I.r. v'dlottat, mert a kamarai kizáró határozat még nem volt jogerős.

További bizonyíték a 2. tényállási pont vonatkozásában a II.r. vádlott által tárgyalási szakban benyújtott útlevel másolata, mely szerint 2008. januárjában a Seychelle-szigeteken, míg február hó 10. napjától február hó 20. vagy 26. napjáig (pontosan ki nem olvashatóan) a Maldív-szigeteken tartózkodott.

A 3. tényállási pont vonatkozásában további bizonyíték az a hamis APEH igazolás is, mely szerint az APEH igazolja, hogy az V.r. vádlott 2007. évi jövedelme 12,6 millió forint volt.(nyomozati iratok 793. oldal)

Az indokolás részben a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás, a becsatolt okiratok, és a fentebb hivatkozott bizonyítékok alapján az alábbiakkal szorul kiegészítésre:

A másodfokú eljárásban becsatolt vallomást tartalmazó iratban foglaltakkal az I.r. vádlott aláírása ellenére nem értett egyet, annak keletkezési körülményei aggályosak. Az abban leírtakat az I.r. vádlotton kívül cáfolta a VIII.r. vádlott is, tárgyaláson tett nyilatkozataik - az I.r. vádlott utolsó érdemi nyilatkozata kivételével - összhangot mutatnak az elsőfokú eljárás adataival, azaz nem változtathatták meg az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének helyességét, nem szolgáltak alapul a bizonyítékok felülmérlegelésére. Kétségtelen tény, hogy a második fellebbviteli tárgyaláson I.r. vádlott már visszavonta valamennyi korábban megtett vallomását, melynek eredményeképpen a védelem a bizonyítékok zárt láncolatának hiányára utalt I.r. és II.r. vádlott felelősségének megállapíthatóságát illetően, ugyanakkor a vallomás visszavonása nem jelenti az I.r. vádlott korábbi nyilatkozatainak „kiesését” a bizonyítékok köréből, csupán a másodfokú bíróságra ró mérlegelési, indokolási tevékenységet. Az ítéletábra nem fogadta el az I.r. vádlott visszavonó vallomását, mert az elsőfokú bíróság által elfogadott vallomásrészleteit más bizonyítékok is alátámasztották az ott részletesen kifejtettek szerint. Az I.r. vádlott az első fellebbviteli tárgyaláson még mások által helyette írt nyilatkozatra hivatkozott, melynek tartalmával nem tudott azonosulni, a következő tárgyaláson tett visszavonó nyilatkozatnak pedig nem tudta elfogadható indokát adni. Ezen okfejtés helyességét támasztja alá az is, hogy I.r. vádlott az utolsó szó jogán azt állította, hogy szívességből tette, amit tett.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége néhány kivételtől eltekintve helytálló.

Tanú6., a VI.r. vádlott volt élettársa tanú vallomásának fel nem használható részleteivel már korábban foglalkozott az ítéletábra, az általa felhasználhatóan állítottakat a II.r. vádlott is vallotta (29. oldal (3) bekezdése), eszerint korábban ügyvédként képviselte a VI.r. vádlottat, a kapcsolat közöttük aggály nélkül megállapítható, ahogyan arra a törvényszék is kitért. Nem vitás a kontaktus I.r. és II.r. vádlott között, azt néhány ponton maguk sem cáfolják, sőt a nyomozás kezdeti szakaszában még a II.r. vádlott sem tartotta kizártnak, hogy jelen eljárás tárgyát képező szerződések közül adott át az I.r. vádlottnak ellenjegyzésre. Az ezzel kapcsolatos visszavonó nyilatkozata nem fogadható el. Teljesen életszerűtlen, hogy a szembesítési jegyzőkönyvbe foglalt vallomásából a nem szó kimaradt, a nem szó beékelésével a mondat értelmetlen lenne, a jogász végzettségű II.r. vádlott a jegyzőkönyvet aláírta. Ezen túlmenően az eredeti nyilatkozat egybevág I.r. vádlott előadásával is.

Nem volt ugyanakkor az eljárás során bírói bizonyossággal megállapítható, hogy a szerződéseket a II.r. vádlott írta. Az elsőfokú bíróság ezt csupán az 1. tényállás vonatkozásában állapította meg, indokolása szerint I.r. vádlott nyomozati nyilatkozatára alapítottan. Ugyanakkor ezzel ellentétes megállapításokat is tett, azt tartotta elfogadhatónak, hogy a szerződéseket a II.r. vádlott szolgáltatta I.r. vádlottnak ellenjegyzésre. Az I.r. vádlott az 1. pontban írt szerződéssel kapcsolatban valóban azt vallotta, szerinte a II.r. vádlott írta, elmondása szerint "ezt nem a II.r. vádlott mondta, ez így logikus. A szerződés formájából, tartalmából, megfogalmazásából vélelmeztem, hogy ő írta."(1691. nyomozati oldal)

Az elsőfokú bíróság indokolása szerint az I.r. vádlott állításaiból csupán azon részleteket fogadta el, amelyek más bizonyítékkal is alátámaszthatóak. Figyelemmel arra, hogy a II.r. vádlott szerződés írására vonatkozóan más bizonyíték nincs, ehelyütt a tényállás tartalmaz az indokolással ellentétes megállapítást, melyet a másodfokú bíróság javított. Mindezért nem volt jelentősége az arra irányuló bizonyításnak, hogy a II.r. vádlott milyen formátumú, megfogalmazású szerződéseket szövegezett, különösen nem lett volna indokolt az irreleváns tényre vonatkozóan nyelvész szakértő kirendelése, melyet az elsőfokú bíróság helyesen utasított el, de azt elmulasztotta indokolni.

Egyebekben jelen ügyben azért nincs relevanciája, hogy a szerződéseket ki írta, mert az elsőfokú bíróság a megírásán túl is állapított meg tényeket a bűnrészesi szerepet megalapozva. (azon tényállási pontokban is megállapította a II.r. vádlott bűnsegédi részességét a csalásokban, ahol az okirat szerkesztője ismeretlen vagy általa meg nem határozott személy volt). Jogi relevanciája annak van, hogy a II.r. vádlott bármilyen magatartásával közreműködött-e bűnsegédként a csalásban. A bűnsegédi magatartást már önmagában a szerződések az I.r. vádlott részére ellenjegyzésre átadása, adatok szolgáltatásával ellenjegyzésre felkérése

megvalósítja részéről többletmagatartás nélkül is azon bizonyított tudattartalom mellett, hogy tudomással bírt az I.r. vádlott kamarai tagságával kapcsolatos kétségekről, a szerződések valótlan tartalmáról, ahogyan azt az elsőfokú bíróság indoklásában helyesen kifejtette, valamennyi tényállás vonatkozásában meghatározva, hogy mely magatartás alapozta meg a bűnrészességet.

A 2. tényállási pontot illetően a kiegészített tények alapján csupán az került megállapításra, hogy a szerződést az I.r. vádlott 2008. február 26. napján ellenjegyezte, illetve dátumozása is erre a napra tehető. Az, hogy a szerződés az irodában ténylegesen mely napon került aláírásra, bírói bizonyossággal nem állapítható meg. Az útlevelemben rögzített dátumbélyegzőt is figyelembe véve a II.r. vádlott korábbi időpontban, mint a dátumozás, tartózkodhatott Magyarországon. (A szerződések földhivatali benyújtására a jogszabály 30 napos határidőt biztosít)

Nem folyhatott további bizonyítás abban a körben sem, hogy hány nedves bélyegzője volt I.r. vádlottnak, a tényállásban írt okiratokon szereplő bélyegzőnyomattal azok azonosak-e. Helyesen indokolt e körben az elsőfokú bíróság ítélete 41. oldal 6. bekezdése utolsó mondataiban. Amennyiben az I.r. vádlottban felvetődött volna bélyegzője eltulajdonítása, annak meghamisítása, azt nyilvánvalóan nem a II.r. vádlott észlelte volna, hiszen ő hivatkozott rá először nyomozati szakban kettejük szembesítése során.(nyomozati iratok 1722.o.), ekkor érkezett az első védői indítvány is a nyomozóhatósághoz a bélyegzők vizsgálatára vonatkozóan, amely az eljárás valamennyi szakaszán végigvonult. Az elsőfokú bíróság tényként az I.r. vádlott azon vallomását fogadta el, hogy ő írta alá, és ellenjegyezte ügyvédként a szerződéseket, melyet más bizonyítékokkal is alátámasztott, ezért a bélyegzők vizsgálata a továbbiakban szükségtelen volt. Nem kizárt, hogy egy ügyvéd több nedves bélyegzővel rendelkezik, ezért e körben I.r. vádlott védőjének érvelése sem helytálló.

Az I.r. vádlott beszámítási képessége a vádbeli időszakban nem volt korlátozott, olyan fokú alkohol függőségére, amely beszámítási képességét korlátozta volna az eljárás során nem merült fel adat, ezért a másodfokú bíróság sem rendelte el az orvos-szakértői vélemény kiegészítését, melyet elsősorban a II.r. vádlott szorgalmazott. Nyilvánvaló, hogy az I.r. vádlott vallomásainak többszöri megváltoztatása szavahihetőségét erősen megkérdőjelezte, ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította ítélete 32. oldal 3. bekezdésében a 2. tényállási pontra vonatkozóan. A másodfokú eljárásban tett nyilatkozatai pedig kifejezetten azt célozták, hogy a vallomása a II.r. vádlott előadásához legyen igazítva, azt alátámassza, illetőleg részben egy olyan személyre, az elhalt tanú1-re terelje a felelősséget, aki állításait halála okán már nem képes megcáfolni. Tanú1. ugyanakkor szembesítésre került az I.r. vádlottal 2010. március hó 31. napján, mely nem vezetett eredményre, tanú1. nyilatkozatait az elsőfokú bíróság elfogadta. A 3. tényállás kapcsán az I.r. vádlott írásbeli vallomását a VIII.r. vádlott cáfolta.

A II.r. vádlott nyilatkozatait az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen vetette el. Vallomásait értékelve az is megállapítható, hogy az a törekvés vezette, hogy egyre

kevesebb tényt ismerjen el, nyomozati nyilatkozataihoz viszonyítottan tárgyalási szakban már lényegesen kevesebbet állított, majd az I.r. vádlottat összefüggéstelen, többször változtatott vallomásaival magyarázta a büntető eljárásba kerülését.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékokból, a vádlottak közötti személyi kapcsolatból levonható következtetések az elsőfokú bíróság részéről helyesek voltak. Amikor a bíróság logikai következtetéssel töltötte ki a bizonyítékok közötti űrt, az a fentebb írt kivételtől eltekintve megfelelt a logika szabályainak. Olyan bizonyítékot a vádlottak nem szolgáltatottak a másodfokú eljárásban sem, amely az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításához vezethetett volna.

Ehelyütt szükséges kitérni arra is, hogy az 1. tényállási pont indokolásánál (28. oldal 3. bekezdés) tévesen utalt a törvényszék arra, hogy IV.r. vádlott szerepe a közokirat-hamisítás büntetében megállapítható lenne III.r. vádlott lakcím bejelentésével kapcsolatosan. Az ügyész e cselekmény elkövetésével a IV.r. vádlottat nem vádolta - a tények között az elsőfokú bíróság helyesen csak az okmányirodába kísérést állapította meg - és nem felbujtói vagy bűnszervezői szerepét, melyet a vád tényei sem tartalmaznak. Helyesen a törvényszék sem minősítette jogilag e cselekményt, de a tényállás és az indokolás eltért egymástól.

Az indokolás a 33. oldal 3. bekezdésében is eltér a megállapított tényektől, ehelyütt a törvényszék azt fejt ki, hogy a szerződés elkészítésében is szerepet vállalt az I.r. vagy a II.r. vádlott, melyet a tények között helyesen nem rögzített, ezért ezt a megállapítást a másodfokú bíróság az indokolásból mellőzte.

Összefoglalva a Budapest Környéki Törvényszék a bizonyítékok mérlegelése során kétségtelenül nem mindenre kiterjedően, de követhető módon és elfogadható mértékig számot adott arról, hogy mely bizonyítékoknak tulajdonított valóságtartalmat. A vádlotti védekezések elemzésénél megindokolta, hogy a tényállás bizonyos részeit kinek az előadására alapította, és ennek logikus magyarázatát is adta. A folyamatban a fentebb írtak szerint szükség volt bizonyos ténybeli következtetések levonására is, melyeknél a törvényszék nem tévedett a vádlottak ismeretségi viszonyaira helyesen előadottakra tekintettel is. Vizsgálta kapcsolatukat, megállapodásaik irányát, magatartásuk egymáshoz kapcsolódó, egymást kiegészítő láncolatát. Több vádlott együttműködésénél nem szükséges, hogy az ügyletek minden egyes részletét valamennyien pontosan ismerjék, magatartásaik és tudattartalmuk megítélését az átfogó ismereteik hiánya nem befolyásolja. Nyilvánvaló, hogy kizárólag I.r. és II.r. vádlottak ismerték a pontos folyamatot, míg pl. az 1. tényállásnál a stróman és segítői - jóllehet ők voltak az események külső szemlélő által látható résztvevői, - nem szükségszerűen kerültek minden résztvevővel kapcsolatba. Nyilvánvaló, hogy a II.r. vádlott láthatatlan kívánt maradni, hiszen az I.r. vádlott bélyegzője került felhasználásra, és az eljárás eddigi szakaszáig igazolhatóan (VI.r. vádlott vonatkozásában a hatályon kívül helyezésre figyelemmel ténymegállapítás nem tehető) csak az I. r. vádlott találkozhatott vele a

folyamatban, így vonatkozásában a felderítés és a bizonyítás nyilvánvalóan nehezebb volt.

Figyelemmel arra, hogy megalapozottan megállapított tények mellett a bizonyítékok felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban nincs mód, a vádlottak és védők felmentést célzó fellebbezése nem vezethetett eredményre.

A Fővárosi Ítéltábla a VI.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.373. § a/III. pontja és a Be. 375.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a vád tárgyát képező cselekményeket többnyire helyesen minősítette. A 2. pontban írt vagyon elleni cselekmények folytatólagosnak minősülnek, azon közokirat-hamisítások vonatkozásában, ahol az adás-vétel csak széljegyre került a földhivatali eljárásban és a tulajdonjog változásának bejegyzésére nem került sor, kísérleti szakasz állapítható meg.

A Fővárosi Ítéltábla a 2012. évi C. tv. (továbbiakban Btk.) 2013. július hó 1-i hatálybalépésére figyelemmel Btk. 2.§-a értelmében vizsgálta, hogy a vádlottakkal szemben az elbíráláskori büntető törvény kedvezőbb-e. Megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontja szabályozására figyelemmel egyértelműen az elbíráláskor hatályos büntető törvénykönyv rendelkezései kedvezőbbek valamennyi felülbírálattal érintett vádlott számára. Kétségtelen, hogy az elkövetéskor hatályos Btk. a középértékes büntetés kiszabást még nem szabályozta, ugyanakkor a középérték a Btk. 80.§ (3) bekezdése szerint csak irányadónak tekintendő, az attól való eltérés indokolás mellett lehetséges. Az értékhatárok 2012. évi C. tv. 459.§ (6) bekezdésében írt változása a cselekmények jogi minősítését nem érintették.

A 2012. évi C. tv. (továbbiakban Btk.) alkalmazása miatt a bűncselekmények jogi minősítését is meg kellett változtatni.

Az ítéltábla az I.r. **vádlott** terhére rótt vagyon elleni bűncselekményeket a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett, a Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pontja szerint büntetendő csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (1. tényállás), a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként, a Btk. 6.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett csalás büntetettének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont - 2. tényállás) és a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett, a Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont szerint büntetendő csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (IV. tényállás), közbizalom elleni bűncselekményeit 2 rb. közokirat-hamisítás büntetettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont - 2. tényállás), a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont

- 1. tényállás), és közokirat-hamisítás büntette kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont - 4. tényállás),

A II.r. vádlott terhére rótt vagyon elleni bűncselekményeket a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett, a Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pontja szerint büntetendő csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (1. tényállás), a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként, a Btk. 6.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont - 2. tényállás) és a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett, a Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont szerint büntetendő csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (4. tényállás), közbizalom elleni bűncselekményeit 2 rb. a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont - 2. tényállás), a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette Btk.10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont - 1. tényállás), és a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont - 4. tényállás),

A III.r. vádlott vagyon elleni cselekményét a Btk. 13.§ (1) bekezdése szerint tettesként elkövetett csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményét 2 rb. közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont), - melyből 1 rb. cselekmény a Btk. 6.§(2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett, - minősítette. A szerződést aláírva a vagyon elleni cselekményt tettesként, és nem bűnsegédként valósította meg III.r. vádlott. Helytelen az elsőfokú bíróság azon érvelése az ítélete 27. oldal 9. bekezdésében, hogy a cselekménynek csak felbujtója és bűnsegédei vannak. Ugyanígy a közbizalom elleni cselekményeknek is tettese III.r. vádlott.

A IV.r. vádlott vagyon elleni cselekményét a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett csalás büntette kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményét a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont),

Az V.r. vádlott vagyon elleni cselekményeit a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 373.§ (1) (5) bekezdés a.) pont - 1. tényállás), a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerint társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont - 3. tényállás), közbizalom elleni cselekményeit 2 rb. közokirat-hamisítás büntettének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) - melyből 1 rb. a Btk. 10.§-a szerinti kísérlet, 1 rb. a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett,

A VIII.r. vádlott vagyon elleni cselekményét a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett csalás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 373.§ (1) (4) bekezdés a.) pont), közbizalom elleni cselekményét a Btk. 14.§ (2) bekezdése szerint bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette Btk. 10.§-a szerinti kísérletének (Btk. 342.§ (1) bekezdés c.) pont) minősítette.

A csalás bűncselekménye vonatkozásában az ítéltábla minden tekintetben osztotta a törvényszék által kifejtett álláspontot, az további kiegészítésre nem szorul azon túl, hogy a 2. pontban írt cselekmény nyilvánvalóan folytatólagosan elkövetett a fenti hivatkozás szerint. Ugyanakkor a közokirat-hamisításokkal kapcsolatosan az elsőfokú bíróság indokolása meglehetősen szűkszavú, ahhoz az ítéltábla további indokolást fűz:

Az ügyvéd a jogügyletek során az ellenjegyzéssel nem pusztán tanúsítja, igazolja a megtörtént eseményeket, az ügyvéd nem tanú az ellenjegyzés során. (Kúria Bfv. II. 550/2012.) A jogalkotó azért írta elő az ügyvédi ellenjegyzés kényszerét, hogy ezzel is fokozza a jogügyletek jogszerűségét és egyúttal további garanciát biztosítson a visszaélésekkel szemben. Az ügyvédi közreműködés az ellenjegyzéshez kötött ingatlan-nyilvántartási ügyletekben garanciális jellegű. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. kifejezetten rögzíti, hogy az okirat ellenjegyzésével az ügyvéd bizonyítja, hogy az okirat a felek kinyilvánított akaratának és a jogszabályoknak megfelel (1998. évi XI. tv. 27.§ (1) bekezdés a) pont). Ahhoz, hogy az ügyvéd bármit bizonyítson, az annak alapjául szolgáló tényekről meg kell győződnie és ezt a reá vonatkozó szabályoknak megfelelően dokumentálnia is kell.

Az ítéltábla megítélése szerint a közreműködő az ügyvédi bélyegzővel még rendelkező I.r. vádlott, akinek tudata átfogta a hamis adat bejegyeztetésének tényét, illetve rendszerint ő volt a bejegyzésre benyújtó, ő indította el a valótlan tartalmú szerződést vagy a bejelentő okiratot aláíró vádlottal együtt a bejegyeztetési folyamatot, ügyvédi ellenjegyzés nélkül pedig adat a közhitelű ingatlan-nyilvántartásba nem kerülhetett, mindketten közreműködtek valótlan adat bejegyzésében. A többiek csupán bűnsegédként vettek részt a folyamatban. A Btk. 274.§ (1) bekezdés c.) pontjában írt bűncselekmény elkövetési magatartása csak az a közreműködés, amelynek eredményeképpen az arra feljogosított hivatalos személy - a tévedése folytán - a valótlan adatokat a közokiratba foglalja. Minden más közreműködés valójában e tettesi magatartást mozdítja elő és ahhoz kapcsolódó bűnsegédként értékelhető. (BH 2013.175. számú jogeset)

A büntetés kiszabása körében irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket a törvényszék többnyire helyesen sorolta fel.

Az I.r. és a IV.r. vádlott vonatkozásában további enyhítő körülmény, hogy kk. gyermek eltartásához hozzájárulnak.

További, kisebb nyomatékú enyhítő körülmény az I.r. vádlott, a II.r. és az V.r. vádlott vonatkozásában, hogy egyes közbizalom elleni cselekményeik, II.r. vádlott esetében valamennyi, bár rajtuk kívül álló okból, de kísérleti szakban maradtak.

A III.r. vádlott vonatkozásában mellőzni szükséges, hogy a vagyon elleni cselekményt bűnsegédként valósította meg, mert e minősítést az ítéltábla megváltoztatta.

További súlyosító körülmény az I.r. és a II.r. vádlott vonatkozásában, hogy egy vagyon elleni, és egy közbizalom elleni cselekményt folytatólagosan követtek el, az V.r. vádlott esetében az a körülmény, hogy egyik vagyon elleni cselekményét társtettesként valósította meg.

Az ítélőtábla megállapította, hogy I. és II.r. vádlottak által tanúsított elkövetési mód - az I.r. vádlott esetében ügyvédi hivatással is visszaélve - alanyi bűnösségük mértéket jelentősen megnöveli. Legsúlyosabb cselekményük büntetési tétele 2-8 évig terjedő szabadságvesztés, mely a Btk. 81.§ (2) és (3) bekezdése szerint a halmazati büntetéskiszabásra figyelemmel felével emelkedik. A Btk. 80.§ (3) bekezdésében írt középértékre figyelemmel - mely irányadónak tekintendő - az esetükben alkalmazható szabadságvesztés büntetés 7 év, melytől eltérés lehetséges.

A cselekmények elkövetése óta 6 év telt el. Ebben egyes vádlottak magatartása - a jegyzőkönyvekből kitűnően - is közrejátszott, de az eljárás ilyen jelentős elhúzódását nem indokolta. Ugyanakkor a cselekmények tárgyi súlya jelentős. A szervezett csalási cselekmények ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosai védtelenek, ilyen cselekményeknél a felsorolt bűnösségi körülmények mellett nem jöhet szóba a kiszabandó szabadságvesztés büntetés próbaidőre történő felfüggesztése.

Az I.r. vádlott ügyvédi hivatásával élt vissza, nélküle a cselekmények létre sem jöhettek volna. A törvényhozó éppen azért követeli meg ingatlan- adásvételek esetében az ügyvédi ellenjegyzést, mert az ügyvédi jelenlét a törvényhozói garancia arra, hogy hasonló cselekmények ne történhessenek meg. Bár az ügyvéd szerepe csupán bűnsegédi, nem hagyható figyelembe ez esetben a folyamatban betöltött nélkülözhetetlen szerepe.

A II.r. vádlott korábban ugyancsak ügyvéd volt, pontosan ismerte a jogi folyamatot, ezen tudás birtokában az I.r. vádlottat a folyamatba bevonva, mintegy maga helyett állítva biztosította az ügyvédi közreműködést.

A III.r., a IV. r. és az V.r. vádlottak - akik a társadalom periferiájára került, kiszolgáltatott emberek - mások céljai elérése érdekében kerültek a folyamatba, kilátásba helyezett jelentéktelen ellenszolgáltatás fejében, mely a büntetés kiszabás körében feltétlenül értékelést igénylő körülmény.

A VIII.r. vádlott ugyancsak mások céljai érdekében fejtett ki általa is tudottan törvénybe ütköző magatartást.

Az ítélőtábla úgy látta, hogy a bűnösségi körülményeket figyelembe véve az ítélet belső arányaira is ügyelve az I.r. és a II.r. vádlottak szabadságvesztés büntetése tartamának jelentős felemelése indokolt a rendelkező részben írt tartamban. A főbüntetéshez igazodó mértékben a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának emelése is szükséges.

Bár kétségtelen, hogy a III.r., a IV.r. és a VIII.r. vádlottak csak egy vagyon elleni cselekmény, az V.r. vádlott két vagyon elleni cselekmény résztvevője volt, az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztésnél enyhébb büntetés kiszabása esetükben sem indokolt a cselekmény(ek) tárgyi súlyát szem előtt tartva.

A VIII.r. vádlott kivételével a törvényi minimumban meghatározott főbüntetés került kiszabásra, melynek további enyhítése a cselekmény(ek) jellegére tekintettel nem indokolt. A VIII.r. vádlott esetében a törvényhozó egy év és hét és fél év közötti szabadságvesztés büntetés kiszabását teszi lehetővé. A két év tartamban megállapított főbüntetés enyhítése - előéletére is figyelemmel - nem lehetséges.

A szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozata a Btk. 37.§ (2) bekezdés a.) pontja alapján börtön.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása a Btk. 61.-62. §-án alapul.

A szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján kell beszámítani az előzetes fogvatartásban töltött időt.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság a cselekményt az új büntető törvény szerint minősítette, az ítélet rendelkező részében megjelölte, hogy a vádlottak a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra [Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont].

Az I.r., a IV.r. és a VIII.r. vádlottak által előzetes letartóztatásban töltött idő befejező napját a másodfokú bíróság megjelölte, mert a legsúlyosabb kényszerintézkedés esetükben az elsőfokú nem jogerős ítélet kihirdetése után került megszüntetésre. A IV.r. vádlott vonatkozásában helytelenül került feltüntetésre az őrizetbe vétel és előzetes letartóztatás kezdő napja, helytelenül utal a törvényszék arra is, hogy e vádlott lakhelyelhagyási tilalom alatt állt, az ezzel kapcsolatos megállapítást a törvényszék mellőzte, a kezdőnapokat az iratok tartalma alapján helyesbítette.

Az elsőfokú bíróság bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezése törvényes.

A fentiekre figyelemmel a törvényszék ítéletét a másodfokú bíróság a Be. 363.§-a szerinti tárgyalás keretében eljárva az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., és az V.r. és a VIII.r. vádlottak vonatkozásában a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I.r. vádlott előzetes letartóztatását az ítélőtábla a másodfokú eljárásban elrendelte, melynek fogamatba vételére 2014. május hó 30. napján került sor a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet közlése szerint. Ezen időponttól előzetes letartóztatásban töltött időt a másodfokú bíróság a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján beszámítani rendelte a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe. A II.r.

vádlott előzetes letartóztatásának fogvatartására - annak sikertelensége miatt - nem került sor.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére az ítélőtábla a Be. 381.§ (1) bekezdése és Be. 338.§ (1) bekezdése alapján azon vádlottakat kötelezte, akinek terhén az felmerült. A VII.r. és a VIII.r. vádlott meghatalmazott védője helyett helyettes védőként eljáró V.r. védő utolsó tárgyaláson felmerült díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 339.§ (1) bekezdés szerint az állam viseli.

Az I.r. vádlott személyi azonosító igazolványának száma, lakcíme és tartózkodási helye, a III.r., a IV.r. tartózkodási helye, a VIII.r. vádlott vezetékeve az okiratok tartalmának megfelelően került módosításra a Be. 258.§ (2) bekezdés b.) pontja alapján.

A megismételt, a VI.r. vádlottra lefolytatandó eljárásban ismételt ki kell hallgatni VI.r. vádlottat mindkét vádra vonatkozóan a törvényes figyelmeztetéseket követően. A tanúvallomások felolvasása elégséges. A VI.r. vádlott elmeállapotára vonatkozóan szakértői bizonyítás lefolytatása szükséges, mert időközben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2013. szeptember hó 11. napján jogerőre emelkedett 9.B.32/2010/198. számú határozatával a 2009. szeptember hó 21. napján elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntette miatt elítélte, a szakértők megállapították, hogy enyhe fokban korlátozva volt a cselekmény elkövetésekor abban, hogy cselekménye következményeit felismerje és e felismerésnek megfelelően cselekedjék. Figyelemmel arra is, hogy amennyiben a 2. tényállás kapcsán bűnössége megállapítására kerülne sor, vagyonelkobzás alkalmazása is kötelező, e körben további bizonyítás lefolytatása szükséges. Ezt követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a VI.r. vádlott büntetőjogi felelőssége tárgyában megalapozott döntést hozzon.

Budapest, 2014. július hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2012. december hó 10. napján kelt 24.B.132/2010/169. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 2.Bf. 115/2013/..számú ítéletével eszközölt változtatással az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., és a VIII.r. vádlott vonatkozásában 2014. július hó 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2014. július hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő